

An Gannas

Niver 576

Mis-Kevardhu 2024

Keslowena dhe'n ombrofyoryon sewen yn apposyansow
Kernewek hevlina. Nebes anedha eth dhe Lys Kernow, dy'Sadorn 2a mis-Du rag degemmeres
aga thestskrifow. Skeusennys omma yma'n re sewen yn Peswora Gradh gans (yn kres)
Bardh Meur Kernow Jenefer Lowe, Pennledyer Gonisogeth Konsel Kernow Mark Trevethan
ha Kaderyer Kesva an Taves Kernewek Dr Ken George. Yma skeusennow moy yn folenn 12.

**Nyns yw hemma
Tas Nadelik!
Yth yw Henry
Jenner ha gras
dhodho yma ro
Nadelik arbennik
rag agan
redyoryon lel
an mis ma!**

Mirewgh orth folennow 10 hag 11...

Y'n mis ma ynwedh...

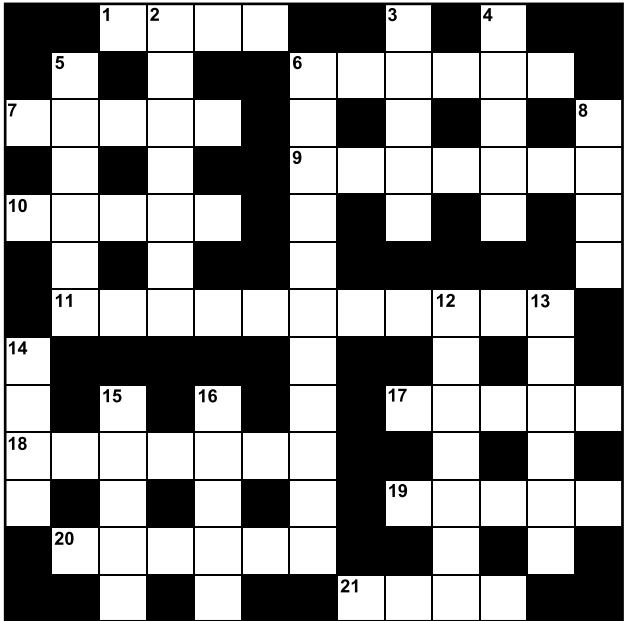
Noel • Ladyn • Kanmola rag Julyan Holmes (1948-2024) ha moy...

**OW MIRES ORTH NATHES YN ARVOR WEST
YNYS LUNDY – YMA KERDH YN FOLENN 3**

Krowseryow gans Ray Edwards

??? Folenn a
Jalenjys
????
??

war-nans:

- 2. Gwydhenn sekrys y'n Kryjyans Koth (7)
- 3. Tre romanek yn gogleddh Pow Sows (5)
- 4. Lowena (5)
- 5. Yesus a veu gorrys ynno (6)
- 6. Neb a vynno mos kynsa (11)
- 8. Edhen dhu (4)
- 12. Hanter sols (mona koth) (7)
- 13. Rekna (6)
- 14. Dasskrif (4)
- 15. Kows meur y dros (5)
- 16. Nadelik yw Y bennbloedh (5)

Gorthybow dhe'n
krowseryow
mis-Du 2024

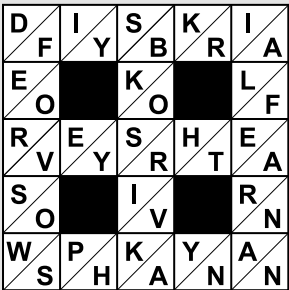
a-dreus:

- 1. Drogwas (4)
- 6. An heyl yntra Brystow ha Kembra (6)
- 7. Pennsita Kernow (5)
- 9. Heb kavoes blew na kudhans (7)
- 10. Nyns esa tyller ynni rag Maria na Yosep (5)
- 11. Dy'Sadorn ha Sul (11)
- 17. Bagas rag ordena neppyth, apposyansow martesen? (5)
- 18. Margh kosel a dheg daffar (7)
- 19. Mos a-bervedh (5)
- 20. Res yw rag gul pudyn Nadelik (6)
- 21. Res yw y dhybri pub dydh oll hwath termyn Nadelik (4)

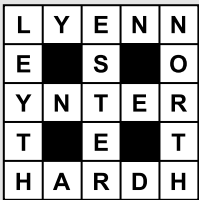

Ervirans Felsys
Niver 072

Defend dhe-ves onan a'n dhiw lytherenn yn pub pedrek rynnys rag diskudha rastell growseryow kowlwrys. An gorthyp a vydh res nessa mis.

Gorthyp
mis-Du 2024
(Niver 071):

Kerdhow yn ~~Kernow~~

Mor
Keltek!

Ynys Lundy

(3 mildir)

gans Tim Hambly

YMA YNYS Lundy 12 mildir diworth arvor kledh Dewnans hag y hyllir gweles diw vro Geltek diworti, pan yw an gewer kler. Dhe'n wogleth yma arvor Kembra ha, dhe'n soth, yma penntir Hartland ha dres hemma arvor Kernow. Lundy yw tyller arbennik drefenn hy thirwel ha'y goedhvevnans. My a wra deskriba kerdh may hylli gweles an pyth yw profys gans an ynys.

An kerdh a dhalleth dhe gresenn gowethasek an ynys: Tavern Marisco. Ke der an yet amma ha kemmer an hyns wor'tu ha'n est ha ke dre yet arall ogas dhe Ji Millcombe. Ena kemmer an hyns hag a yskynn ha junya an troe'lergh wartha a-hys arvor howldrehevel an ynys.

Dhe'n dyghow, yma leder serth ha, nans yw 16 blydhen, my a spenas seythun gans bagas oberi ow treghi ha leski *rhododendrons* bras ena. An losow eksotek ma re dhianksa diworth lowarth yn ynys nans yw lies blydhen ha kudhys veu ledrow an ynys – tylleryow may tyv kowl Lundy. An losowenn ma yw kevys yn Lundy hebken ha lowen ov vy dhe leverel hi dhe gressya arta yn spasow kler ma nag eus *rhododendrons* lemmyn.

ARVOR howldrehevel an ynys.

KAY Lundy.

An hyns a wra ledya dhe vagoryow a jiow (*Quarterwall Cottages*), ena dhe splatt kompes ryb an mengleudh growanek. Wosa ty dhe dremena dres poll, gwra treylia dhe'n kledh hag yskynna an leder. Dhe benn an leder y hyllir gweles Fos Hanter (*Halfway Wall*): tremen dhe du arall an ynys gans an fos dhe'n dyghow.

Kyns pell, ty a wra dos dhe arvor howlsedhes an ynys ha gweles Porth Jenny (*Jenny's Cove*). An arvor ma yw pur dhigloes ha karnek mes mars esos ta ena yn gwenton po hav a-varr, hemm yw tyller splann rag gweles nathes ow taromres dh'aga thell y'n alsyow.

Yth esa niver a nathes ow lehe yn diwettha rann an ugensves kansblydhen mes, nans yw ugens blydhen, yth esa ragdres dhe gartha an ynys a rathes. Nyns yw rathes genesik dhe Lundy: prederys yw i dhe dhos diworth gorholyon. Yn 2006, afydhyys veu bos an ynys rydh a rathes, wosa kaskyrgh a ri dhedha gwenon gans rach. A-dhia estrik an rathes, yma moy ha moy a ydhyon an mor, y'ga mysk nathes.

Wosa ty dhe asa Porth Jenny, gwra siwya an hyns war-tu ha'n Golowji Koth (*Old Light*). Pur hir yw an golowji ma ha, pan yw hi niwlek, ny yllir gweles an golow! Ytho, yma dew wolowji nowydh dhe bub penn an ynys.

Gwra holya an hyns war-tu ha drehevyans-ow an dreveglos may ma Tavern Marisco. ♦

Noel*

OUESSANT yw ynys, tyller an moyha dhe'n howlsedhes yn Breten Vyghan po yn Pow Frynk oll. Hanow bretonek an ynys ma yw Eusa. Yth yw an unn tyller yn Breten Vyghan, marnas Breten Vyghan hy honan, gans hanow sowsnek ynwedhek dhe'n henwyn bretonek ha frynkek, henn yw Ushant. Yn 1906, gwedhwes goth a Ouessant po Eusa po Ushant, Madame Noret hy hanow, a rekordyas 56 kan vretonek dre gov, ha'n gan vyghan ma yntredha. An gan yw koth lowr, hag yma nebes lavar 'Ouessantek' ynni nag yw kevys yn Bretonnek arnowydh. Byttegyns,

"LEUN yw ow chi hag ow chambouryow."

ottomma ow threlyans dhe Gernewek, ow ro Nadelik dhywgh hwi oll...

*pa edo Marie ag e fried
o daou o ren var ar bed
e za Joseph da doull an Or
da c'houlén da Varie digor*

*en han doue beza lojet
e corn an ti pe an oalet
mes an aotrou en deus respontet
ama c'hui ne viot que lojet*

*leun eo va zi a va c'hamprou
a dud chentil a Varoniou
a dud chentil a Varonet
c'hui zo tud paour no login quet*

*pa voa tost d'an anter nos
eat an oll dud da repos
Marie en devez lavaret
savit Joseph va fried*

*quit brema da di an aotrou
da c'houlén eun tam goulou
goudenit goulou da Varie
ac unan a Verc'het an ti*

Pan esa Maria ha'y gour
an dhewdhen ow rewlya war an bys,
Yosep a gnoukyas war an daras
a igorsons dhe Varia.

"Yn hanow Duw, re bo hi ostys
yn korn an chi po y'n oeles."
Mes an mester a worthebis,
"Omma ny vydhowgh ostys."

"Leun yw ow chi hag ow chambouryow
a dus jentyl ha baronyow,
a dus jentyl ha baronyow.
Hwi yw tus voghosek na wrav ostya."

Ha hanter-nos ow tos nes,
yth esa oll an dus ow koska.
Maria a leveris:
"Sa'bann, Yosep ow gour,

ke lemmyn dhe vester an chi
rag govyn unn tamm golow.
Gwra govyn golow rag Maria
ha rag onan a vyrghe an chi."

* Fenten: Barzaz Bro-Leon, Éva Guillourel (ed.), 2012,
Presses Universitaires de Rennes, Centre de Recherche Bretonne Critique.

*debonjour oll dud an ti
a d'an aotrou dreist peb hini
rei eur pennad goulou da Varie
ag unan a Verc'het an ti*

*merc'het va zi a zo oll cousquet
neus nemet unan a ne ve quet
ag a zo e hano Berc'het
ne deus na dorn na biziet*

*daouarn a bisiet e deus bet
dre vailluri Salver ar bed
ag ives pebes joa
da velet Jesus gant a re guenta*

*Berc'het ne ra quet a vrud
ne lavar guer ebet d'as tud
Santes er barados et vezi
a da c'houel e raoc va hini*

*canomp noël a galoun vad
goulennomp digant Marie eur blaves mad
eur blaves mad digant doue
ag ar barados d'on ene*

“Dydh da dhe dus oll an chi,
ha dhe'n mester dres pub huni.
Ro temmyn golow dhe Varia
ha dhe onan a vyrghe an chi.”

“Yma myrghe an oll ow chi ow koska
marnas onan na wra,
gans an hanow Brigitte,
na's teves na dorn na bysies.”

“Dornow ha bysies a wra dos dhedhi
dre wrappya Selwyas an bys,
hag ynwedh kemmys joy
bos an kynsa dhe weles Yesus.”

“Brigitte, na wra kewsel a hemma,
na lever ger vyth dhe'th kerens.
Sanses dhe Baradhis a vydydh
ha dha woel a wra bleynya ow goel.”

Re gynnyn Noël a leun golonn,
re wovynnyn a Varia blydhen nowydh da,
blydhen nowydh da a Dhuw
ha Paradhis rag agan enevow. ♦

BRIGITTE.

Gwithewgh an Dedhyas – Pennseythen Gernewek 2025!

PENNSEYTHEN Gernewek '25 a vydh synsys
an 28-30ves a vis Meurth yn Lys Kernow,
Truru, gans klassow yeth, hweljiow,
aktivitys, didhan ha hwarvosow socyal.
Pella derivadow kyns pell. ♦

Radyo an Gernewegva

Towlenn radyo yn Kernewek
pub seythuson restrys yw gans Matthi Clarke

ILOW, KOWS HA NOWODHOW

www.anradyo.com

Ladyn

gans Steve Waring

NANS yw nebes bledhynnyow, yth esa, yn pow pell war-tu ha'n howldrehevel, den ha'y wreg. Pur voghosek ens i, mes lowen ens i. Pur lowen yn tevri ens i, drefen bos an wreg gans flogh. Pur lowen ens i bys pan veu an den brethys gans sarf hag ev a verwis.

An wedhwes a dhinythis mab brav, ha Ladyn a henwis hi an baban. Fest boghosek ens i, mes an wedhwes a'n magas yn unn gara.

Termyn a dheuth ha mos, hag an mab a wrug mos ha bos kottha. Unn jydh pan esa ev y'n stret, den koynt a wrug dos nes dhodho.

DEN: A vyn'ta dendyl meur a arghans, maw?

LADYN: Mynnav, yn sur.

DEN: Deus genev. Yma edhom dhymm a'th weres ow kavos neppyth ragov.

Ladyn a sewyas an den dhe val koth. jynoryon re dhegesa ganow an shafta gans kappa.

DEN: Ygor sesame.

Pan veu gewsis an dhew er, an kappa a rolyas a-denewen.

DEN: Ke war-woles an skeul, ha kergh dhymm an dorchon ow korwedha ena. My a wra ri dhis meur a arghans a-wosa.

Ladyn a dhiyskynnas an skeul yn nervus. Ev a dhrehedhas penn an skeul, ha mires yn y gerghyn. Yth esa meur a dhaffar tredanek war an dor.

LADYN: Yma lies klapkoth omma. Yma golow dhedha, hag i a wra meur erel ynwedh. A vyn'ta unn anedha yn le a'n dorchon?

DEN (yn unn serri): Na vynnnav! Dro an dorchon dhymm, ha bydh uskis.

Ladyn a shackyas y benn, ha kuntel an dorchon hag ena dalleth yskynna an skeul. Distowgh an kappa a rolyas a-ugh dhe'n shafta arta, hag ena nys esa golow vytholl dhe'n maw. Ladyn a wrug skwyच्या an dorchon yn fyw.

Golow gwyrth hag erbynn kinda o. Ladyn a allas gweles spyrys gwyrth y'n golow koynt.

JINN: A Ladyn, Jinn an lugarn ov vy.

LADYN: Nys os ta jynn! Jynnow yw gwrys a vaglennow ha chaynys, hag erel.

JINN: Nys ov vy jynn. Jinn ov. J I N N. Le may trigav vy, Jinn yw hanow aral rag spyrysyon a'm par, po yn ranndiryow erel Jinni yw agan hanow. Yn neb kas my a yll grontya dhywgh tri hwans.

LADYN (yn unn hockya): My a vynn mos tre.

Yth esa lughesen ha meur a vog gwyrth ynwedh, hag ena yth esa Ladyn tre gans an jinn.

JINN: A Ladyn, eus nessa hwans dhywgh?

LADYN: My a vynn may fo ow theylu rych dres eghen.

Art a yth esa lughesen ha mog.

JINN: My re'n gwrug.

Ladyn a brederis dres nebes polsyow.

LADYN: Rag ow thressa hwans, my a vynn lies hwans.

An jinn a hwarthas yn ughel orth Ladyn.

JINN: Ny allav vy gul henna. My a yll ri dhywgh tri hwans hepken. Yma unn hwans ow remaynya dhis. Y tal dhywgh dewis gans rach.

LADYN: My a wra prederi yn y gever.

Hag ena Ladyn a wrug skwyच्या an dorchén yn farow, hag an Jinn o gyllys. Dhe'n pols ma, mamm Ladyn a entras a-ji.

GWEDHWES: Ny aswonis yth esa ewnter dhymm, bys lemmyn. Yth esa ewnter dhymm, mes lemmyn ev yw marow. Byttegyns, ev a wrug kemmynna dhymm meur a arghans. Oll agan kudynnnow yw gyllys lemmyn.

An nessa dydh, pan esa Ladyn y'n dre ow prenassa, an den koynt a gerdhas a-hys an stret...

DEN (ow karma): Rester eylgyghyans an konsel. Lugarn nowydh rag koth. Yma torchen nowydh genev rag keschanjya rag torchen goth. Yma torchen L.E.D. genev.

Henn yw da dell brederis an wedhwes. An wedhwes o fest erbysys. "An batriow y'n radyo yw ogas ha gwag," hi a leveris dhe hy honan. Hi a removas an batriow dhyworth an dorchén hag a's gorras y'n radyo. Wosa henna hi a gemeras an dorchén yn-mes ha'y heschanjya rag torchen nowydh.

Pan dhehwelis Ladyn tre, ev a welas an dorchén nowydh war an voos. Ev a wovynnas orth y vamm a-dro dhedhi. Hi a wrug displegya a-dro dhe'n keschanj. Ladyn o trist dres eghen mes nyns esa tra vyth a alsa ev y wul. Nessa dy'Sul, dhe bymp mynysen dhe dhiw eur, Ladyn a wrug skwyच्या an radyo yn fyw, rag goslowes orth An Nowodhow. Dhyworth an radyo, Ladyn a glewas lev an jinn.

JINN: Gorr an batriow dhyworth an radyo ma y'n dorchén may hylliv omdhiskwedhes.

Ladyn a wrug dell lavarsa an jinn, ha skwyच्या an dorchén yn fyw. Dhyworth an dorchén y teuth golow glas ha koynt, hag yth esa an jinn y'n golow arta, mes lemmyn an jinn o glas. An semlant glas a'n jinn a gawsyas Ladyn dhe berthi kov a'y hunros a'n nos kyns.

LADYN: Yth esa den gwiskeys yn pows las y'm hunros nyhewer. Teyrgweyth ev a wovynnas "Eus kres." Lemmyn my a wor pandr'a vynnav rag ow thressa hwans. My a vynn kres dre bub rann a'n bys.

JINN: Dewis da. Mes an hwans ma yw re vras ragov. Yma edhom dhywgh a jinn moy gallosek. Yma jinn kepar ha henna yn lugarn bras yn bal yn Kernow. Fest bras yw an lugarn rag ev dhe dhos dhyworth golowji. Pur grev yw an jinn neb a drig y'n lugarn na. Martesen ev a yll grontya agas hwans.

Ytho an dhew a dhallathas aga viaj hir dhe Vostalek, may hallens kewsél orth an jinn bras. ♦

Haiku gans Michael Rottenbury

Plepynag eus dreyn
Y hyllir kavoes bleujenn
a dhri konfort dhis ♦

103.9 | 95.2 FM

An Nowodhow

Nowodhow berr yn Kernewek yw
dyllys gans BBC Radyo Kernow
6.45 k.h. (06:45) pub dy'Gwener

Y hyllir hy klewes ynwedh dre BBC Sounds

Geryow an dowlenn a yll bos redys yn gwasva BBC
Sounds po dre wasva Kowethas an Yeth Kernewek:
www.cornish-language.org

Kanmola rag Julyan Holmes (1948-2024)

gans Ken George

JULYAN Gorhan Holmes a veu genys an 20ves a vis-Du 1948, hwegh dydhweyth wosa Pryns Charlys. Mes kynth yw Charlys hwith yn few, ha devedhys myghtern, galar a'gan beus awos bos Julyan gylls dhe'n Annown an 17ves a vis-Est 2024.

Genys veu Julyan yn Lyskerrys, mab John neb o medhek ha Rolla neb o klavjiores. Julyan a veu sevy's gans y vroder kottha Roger yn chi an teylu henwys Lowena, yn Lyskerrys. Yth esa dhodho kerensa dhow'n a'n pow a-dro ha'n mor. Dhe skol ramer Lyskerrys yth eth, mes rag studhya rag nivel A, yth eth dhe gollji yn Kergront. Alena y tehwelis dhe Gernow, ha dyski Kernewek. Yn 1974 y feu gwrys bardh a Orsedh Kernow, ow kemmeres an hanow Blew Melen (y'n dydhyow na pub hanow o yn Kernewek Unys).

Diw vlydhen a-wosa, yth aswonnis vy Julyan avel ow dyskador a Gernewek rag an kynsa gradh, mes yn skon y teuthyn ha bos kowetha. Ganso y hwoelis war lester-gwari y das,

unnweyth a Fowdyh dhe'n Morbihan yn Breten Vyghan. Yn ow soedhva y hwithav skeusenn a Julyan ha my ow koelya. Dhymm y tre kov a dhydhyow lowen tremenys war vor gans koweth da. Rag ow nessa gradh y pesis holya dyskansow Julyan, mes gul re a Wella Brown ynwedh, rag avonsya yn uskis. Orth penn an vlydhen y leveris Julyan dhymm: "Bretonek yw an yeth an nessa dhe Gernewek; da via rag nebonan mos dhe Vreten Vyghan ha dyski Bretonek yn kowal, rag gwellhe Kernewek." My a erviras gul henna, ha gwynn ow bys drefenn my dhe vetya gans ow gwreg pan ith dhe Vreten Vyghan. Res yw dhymm grassa dhe Julyan rag henna.

An brassa fog yn bewnans Julyan a dheuth a'y honanieth avel Kernow; gorthroghys vedha ev yn istori, yeth, bardhonieth, gonisogeth ha politigieth a'y vro. Bras dres eghenn o y effeyth war an Dasserghyans y'n degvlydhynow '70 hag '80, ha tennigow y dhelanwes a bes bys y'n eur ma ha'n termyn a dheu. Dre dhegvydhynow yth o esel a bris yn Kesva an Taves Kernewek. My a gavas marthys an vaner dredhi y kewsi tавosow. Lymm y skovarn, y whodhya kewsel Frynkek ha Bretonek gans poeslev ha tonlev kepar dell ve kowser dre enesigeth. Ha'y Gernewek kewsys a vedha avel ma'n jevo kolm syth dhe glappyer a'n Oesow Kres.

Ev a vetyas gans Loveday, neb avello o kemmerys gans an Dasserghyans Kernewek ha gans Mebyon Kernow. Demmedhys vons dhe Nos Kalann Genver 1984. Yndella y teuth ha bos lesta's dhe vyrghes Loveday, hag a's kara yn town. Ev a gara vyajya gans y deylu, dhe lies le yn Kernow, ha dhe bowyow pella: Breten

JULYAN Holmes ha Ken George.

Vyghan, Pow Frynk ha Spayn. Da o ganso mos gansa dhe Lowender Pyran, ha donsya.

Ev o perghennek gwerthji art yn Lyskerrys, henwys Gwaynten. Ynno yth oberi avel framyer a skeusennow, hag ynwedh tremena meur a dermyn ow treylia kanow, skrifennow ha henwyn-tyller dhe Gernewek. Yn mysk y dreylyansow yma *Dewlagas Byghan*, *An Rosenn Wynn*, *An Vorvoren a Senor*; ev a skrifas an gan *Ro dhymmo Sider*. Yn 1997, yth yskynnas skeul a-rag an gwerthji rag displetya baner Pyran a-vann, mes y koedhas war an kons ha godhevel gloes sevir dh'y benn. Yth esa own dhyn na treusvewa, mes wosa moy es blydhen a restorita gluw yth omwellhahas yn rann, gwell ages gwaytyes, mes ny ylli na fella oberi y'n gwerthji. Y'n gwella prys, ny gollas y skentoleth yethek; ev a besya kewsel ha skrifa Kernewek yn ta.

Dew lyver a veu skrifys gans Julyan ha dyllys, puphuni yn dew dhyllans. An eyl o *An dhargan a Verdhin*, treyls dhe Gernewek ha dhe Sowsnek diworth Latin an 12ves kansblydhen. Y gila o *1,000 Cornish place-names explained*. Y skians ow tochy a tylleryow o talvesys gans an Gesva, hag a-gynsow gans Pannell Arwoedhyow an Akademi. Mes ny blegya dhodho polisi an Akademi dhe wul denvydh a Sowsnek rag keskewsel a-dro dhe vategyow Kernewek: "kamm war-lergh yw henna" yn-medh ev. Rakhenna y skrifas ogas pup-prys yn Kernewek. Avel dyskador ha treyllyer a Gernewek, y gostenn o gweles an yeth bos kewsys gans keniver den a ylli bos. Avel lies dyskador arall, y ros dynnargh dhe Gernewek Kemmyn ha dalleth y dhevnydha yn skon. Kyn skrifa herwydh Kernewek Kres, ynwedh yth aswonni yn ta Kernewek Diwedhes.

Tus a aswonna Julyan yn nes a berth kov anodho avel den kosel ha privedh, neb a gara mires, goslowes ha prederi; keffrys ha goelya, donsya, kana ha vyajya. Mes ni y'n movyans Kernewek a berth kov anodho avel onan a'n vresyon: prydydh, skoler ha skiansek neb a wrug effeyth a bes war dhasserghyans an taves. Koll bras yw y dremenians. ♦

Kalkya an Kres

gans Polin Prys

???? Chalenj
Moy
????
??

Niver 20

Y'n gwari ma, res yw kalkya py diw lytherenn yw kevys yn kres ha'ga skrifa y'n kistyow rag gul dew er dhiblans, aga lytherennow kresel kehevelep yndella:

S T O R D I
A N A K

= stordi & anorak

M O Y S
K A E K

An gorthyp a vydh pryntys nessa mis.

Gorthyp mis-Du 2024 (Niver 19):

YN (ewynek & gwynsa)

Servisyow Eglos Dydhysow Avisys

AN REVROND Chenon Jane Kneebone a dhanvon kedhlow a-dro dhe servisyow a dheu. Pub servis a wra dalleth dhe 3.00 eur, mar nyns yw ken derivys:

1a mis Kevardhu. Servis Asvens (Zoom).

22a mis Kevardhu. Chapel Konan, Pluw Bynnek. Servis Nadelik, 2.30 w.h.

29ves mis Kevardhu. Eglos S. Euni, Resrudh. Servis Nadelik.

5es mis Genver, 2025. Eglos an Bluw Lannystyli. Servis Stool.

Pella derivadow a-dhyworth:

Rev Chenon Jane Kneebone

☎ 01637 873135

☎ 07966 703924

janekneebone@gmail.com

Koloven Bersonel

- **Graham Sandercock** ha'y deylu a garsa dannvon gorhemmynadow a'n gwella rag Nadelik ha Blydhen Nowydh sewen yn 2025.
- Re bo Nadelik Lowen ha Blydhen Nowydh da dhe redyoryon *An Gannas*, kesskriforyon ha kesoberoryon oll. Meur ras a'n skoedhyans dres 2024.

– *An Pennskriker.*

Hanow Gorhel Nowydh

HANOW Kernewek re beu dewisyys gans trigoryon Syllan rag lester karg nowydh Kowethas Gorhel Tan Syllan a wra oberi y'n le a'n *Gry Maritha* a-dhia 2026. '*Menawethan*' yw hanow a garrek a-dhiworth '*Men an Wydhenn*' yn Kernewek. An garrek ma yw onan a'n dwedhek ardh gesys a dir livys hag o aswonnyys avel Goon Hyli seulabrys. ♦

Kwysyow Davyth Fear

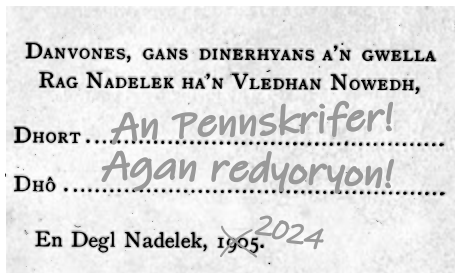
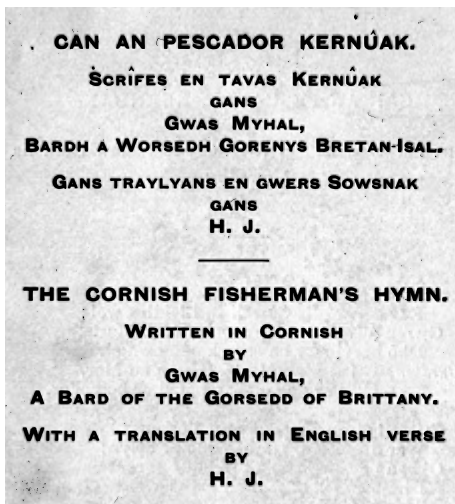
NYNS eus kwys Davyth Fear y'n dyllans ma drefenn bos y gwysyow gorfennys rag an termyn, mes y fydh moy neb termyn a dheu dell waytyn. Byttegyns yma ken eghenn a gwys ganso ow talleth nessa mis. 'Dismygi Piw' a wra pesya dres 2025. ♦

'Klykk ha Kemmer'

YTH yw possybyl erghi lyvrow der wiasva Kowethas an Yeth rag aga herghes a-dhiworth stallow Kowethas ha 'Kowsva Pop-ups' a dheu – 'Klykk ha Kemmer' yw galladow lemmyn orth: <https://cornish-language.org/shop/> ♦

Kartennow Nadelik Henry Jenner

NANS yw moy es kansvledhen y hwre skrif a Henry Jenner ('Gwas Myhal') gwersow ha kanow rag aga danvon avel kartennow Nadelik. Pask a'n vledhen mil naw kans ha pypm y skrifas ev '*Kan an Pyskador Kernewek*' gans omrians dhe byskador a Lulynn. Pryntyes veu yn lyvrik a eth folen, dewdhek centimeter worth naw ha hanter y vraster, gans trelyans yn Sowsnek, termyn Nadelik a'n keth vledhen. Ottomma, y'n nessa folen, an gan ma treuslytherennys y'n Furv Skrifys Savonek avel ro dhe redyoryon *An Gannas*. Re bo Nadelik lowen dhywgh hwi oll...

CAN AN PESCADOR KERNIAK.

Ton: *Palmoryon an Nos* (Niv. 623 en Canow Coth ha Nowedh.)

Adro'n Lethowsow ma an mor ow c'ria,
Rag corfow tis Carrek an Bleidh a wol;
Gwren mós en rag, dre weres Mab Maria,
Dhó beryl mor ha carrek heb own ol.
Burdhen: Crist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gortheb pesadow pescador.

Crist, ti elwas pescadoryon a'n kensa
War drêth Mor Galiléa dhó'th holya;
Ol agan gwaith haneth rag dha garensa
Dheso en lén offrenny ny a wra.
Burdhen: Crist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gortheb pesadow pescador.

Adrés an mor, Arledh, yu dha gamennow
Ha'th fordhow di war bejeth dowrow down
Gwren dha holya, herwedh dha worhemynnow,
Pan leverta, "Mi yu, na berthewgh own."
Burdhen: Crist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gortheb pesadow pescador.

Ti a wrig gwil an lor ha'n ster en golow,
Ordnes en Nev dhó rowlya termen nos,
Golow an Bés, pan sewyen ny dha olow,
Splan warnan ny ple pennak gwren ny mós.
Burdhen: Crist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gortheb pesadow pescador.

Marsyu dha vodh, dha servisy mar pedhyn,
Ro en 'gan russow pesk ha megians lowr.
Ti a wrig gwil puskas an mor ha'n edhyn,
Ha pa pennak a gerdh en fordhow dowr.
Burdhen: Crist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gortheb pesadow pescador.

Marsyu dha vodh, pan wra an houl derhevel,
Ny dhó wrowedha en dan tonnow mor:
Gwra 'gan enevow en dha with dhó sevel;
Dre'n mor ythos ky ogas vel dre'n nor.
Burdhen: Crist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gortheb pesadow pescador.

En dha dheulav ny a gemmen an lester;
Ro gwynsow mas hag awel deg dhen ny,
Myhal an Arh-El, marrek agan Mester,
Danvon dhen ny rag dhó 'gan hombronky.
Burdhen: Crist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gortheb pesadow pescador.

Gwren mós en rag, ow trestya en dha weres:
En dha dhorn di yu bewnans hag ancow.
Gordhyans re vo dhó Das ha Mab ha Spers,
Try en Onan, Gwithyas 'gan enevow.
Burdhen: Crist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gortheb pesadow pescador.

GWAS MYHAL

Scrifas hag offrennes dhó Vr. PETER JACKA, an Cotha, a
Newlyn, Pescador, en termen Pask, 1905.

Argrefys, en Termyn Nadelik an Keth

Kan an Pyskador Kernewek

(Y'n Fuvr Skrifys Savonek)

Ton: *Palmoryon an Nos* (Niv. 623 yn Kanow Koth ha Nowydh.)

A-dro'n Lethosow ma an mor ow kria,
Rag korfow tus Karrek an Bleydh a owl;
Gwren mos yn-rag, dre weres Mab Maria,
Dhe beryl mor ha karrek heb own oll.

Burdhen: Krist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gorthyp pysadow pyskador.

Krist, ty a elwis pyskadoryon a'n kynsa
War dreth Mor Galilea dhe'th holya;
Oll agan gweyth haneth rag dha gerensa
Dhiso yn len offrynna ni a wra.

Burdhen: Krist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gorthyp pysadow pyskador.

A-dreus an mor, Arlodh, yw dha gamennow
Ha'th fordhow di war vejeth dowrow down,
Gwren dha holya, herwydh dha worhemynnow,
Pan lever'ta, "My yw, na berthewgh own."

Burdhen: Krist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gorthyp pysadow pyskador.

Ty a wrug gul an loor ha'n ster yn golow,
Ordenys yn Nev dhe rewlya termyn nos,
Golow an Bys, pan sewyn ni dha olow,
Splann warnan ni ple pynag gwren ni mos.

Burdhen: Krist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gorthyp pysadow pyskador.

Mars yw dha vodh, dha servisy mar pedhyn,
Ro yn 'gan roosow pysk ha megians lowr.
Ty a wrug gul puskas an mor ha'n ydhyn,
Ha py pynag a gerdh yn fordhow dowr.

Burdhen: Krist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gorthyp pysadow pyskador.

Mars yw dha vodh, pan wra an howl drehevel,
Ni dhe wrowedha yn-dann donnor mor:
Gwra 'gan enevow yn dha with dhe sevel;
Dre'n mor yth os jy ogas 'vel dre'n nor.

Burdhen: Krist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gorthyp pysadow pyskador.

Yn dha dhiwleuv ni a gomend an lester;
Ro gwynsow mas hag awel deg dhyn ni,
Myhal an Arghel, marghek agan Mester,
Danvon dhyn ni rag dhe 'gan hembromk.

Burdhen: Krist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gorthyp pysadow pyskador.

Gwren mos yn-rag, ow trestya yn dha weres:
Yn dha dhorn jy yw bewnans hag ancow.
Gordhyans re bo dhe Das ha Mab ha Spyrys,
Tri yn Onan, Gwithyas 'gan enevow.

Burdhen: Krist, Mab Maria, Steren an Mor,
Golsow ha gorthyp pysadow pyskador.

GWAS MYHAL

Skrifys hag offrennys dhe Vr. PETER JACKA, an
Kotha, a Newlyn, Pyskador, yn termyn Pask, 1905.
Argrefys yn Termyn Nadelik an Keth ♦

YTH ESA a-dro dhe dheg ombrofyer sewen warn ugens yn Lys Kernow, Truru, rag solempnita pewasow apposyansow Kesva an Taves Kernewek hevlina. Moy es hanter kans person a wrug an apposyansow yn 2024. Skeusennys a-ugh yma'n re sewen yn Kynsa Gradh hag y'ga mysk Bardh Meur Gorsedh Kernow Jenefer Lowe, Pennledyer Gonisogeth Konsel Kernow Mark Trevethan ha Kaderyer Kesva an Taves Kernewek Dr Ken George.

OMBROFYORYON sewen Nessa Gradh.

OMBROFYORYON sewen Tressa Gradh.

SKEUSENNOW: Barney Carver ♦

Lowen on dhe dhegmemeres erthyglow a bub nivel a Gernewek ha skeusennow dhe vos dyllys. Y hyllir aga dannvon dhe:

an.gannas@gmail.com

An Gannas Niver 576
Mis-Kevardhu 2024

© Kowethas an Yeth Kernewek
ISSN 1469 705X

An Gannas yw dyllys pub mis
gans Kowethas an Yeth Kernewek
Trigva e-bost An Pennskriker yw
an.gannas@gmail.com

Skrifennyas an Kowethas yw Tim Hambly
12 Stret an Duk, Lannstevan Wartha, Kernow, PL15 8HD

☎ **01566 773716**

skrifennyas@btinternet.com

www.cornish-language.org • www.facebook.com/Kowethas